

CO BĘDĘ ROBIŁ NA EMERYTURZE?

GRZEGORZ KWIATKOWSKI
JACEK MUSIAŁKIEWICZ

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania podstaw przedsiębiorczości dla szkoły ponadpodstawowej

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

WARSZAWA 2019

Redakcja merytoryczna – Anna Kasperska-Gochna
Recenzja merytoryczna – dr Joanna Koprowicz
dr Rafał Borkowski
dr Beata Rola
Katarzyna Szczepkowska-Szczeńsiak

Redakcja językowa i korekta – Editio

Projekt graficzny i projekt okładki – Editio

Skład i redakcja techniczna – Editio

Warszawa 2019
Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons – Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat:

Co będę robił na emeryturze?

Cel ogólny:

Przygotowanie uczniów do racjonalnego zarządzania finansami osobistymi.

Cele szczegółowe:

Uczeń:

- opisuje system emerytalny w Polsce;
- wymienia i charakteryzuje obowiązkowe i dobrowolne formy zabezpieczenia emerytalnego;
- wymienia czynniki mające wpływ na wysokość przyszłej emerytury z ZUS.

Kompetencje kluczowe:

kompetencje w zakresie rozumienia i tworzenia informacji, kompetencje cyfrowe, obywatelskie, osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się

Formy pracy:

praca indywidualna w domu, praca zbiorowa w klasie

Metody nauczania:

odwrócona lekcja, burza mózgów, dyskusja plenarna, wykład podsumowujący

Wybór i przygotowanie środków dydaktycznych:

film dydaktyczny: <https://www.zus.pl/baza-wiedzy/lekcje-z-zus/materialy-do-pobrania> (dostęp 15 kwietnia 2019 r.) > Lekcja 1 > Materiały dla nauczyciela > Multimedia: Film *Twoje życie – Twój wybór*

Miejsce i czas realizacji zajęć:

1 godzina lekcyjna, sala lekcyjna

Opis przebiegu zajęć:

Przed zajęciami nauczyciel prosi uczniów, aby obejrzeli film dydaktyczny. Na lekcji prosi ich o odpowiedź na pytanie będące tematem lekcji: „Co będę robił na emeryturze?”. Uczniowie tworzą listę odpowiedzi na to pytanie, a nauczyciel zapisuje je na tablicy. Burza mózgów powinna trwać około 5 minut. Następnie nauczyciel stawia uczniom pytanie: „Skąd będziecie mieć pieniądze na finansowanie tych wszystkich aktywności?”. zaprasza ich do dyskusji plenarnej, odgrywając rolę jej moderatora. Przed rozpoczęciem dyskusji nauczyciel informuje uczniów o jej zasadach: trzymanie się tematu, zgłaszanie chęci zabrania głosu przez podniesienie ręki, wyznaczanie przez nauczyciela osoby, która ma zabrać głos – w sytuacji, gdy zgłasza się kilka osób, kultura wypowiedzi,

nieprzerwanie innym mówcom. Jeżeli w klasie są uczniowie, którzy mówią zbyt długo – można ustalić limit czasu na jedną wypowiedź. Jeżeli dyskusja zmierza w złym kierunku – nauczyciel stawia dodatkowe pytania naprowadzające. Po zakończeniu dyskusji nauczyciel podsumowuje ją, przypominając wszystkie najważniejsze informacje podane przez uczniów, a następnie, uzupełniając informacjami, które nie padły w dyskusji.

Ewaluacja:

Za pomocą programu Quizizz lub Kahoot albo za pomocą tradycyjnego testu nauczyciel sprawdza wiedzę uczniów z zakresu ubezpieczeń emerytalnych. Jeżeli do klasy dołączyli w ostatnim czasie uczniowie z trudnościami adaptacyjnymi związanymi z różnicami kulturowymi lub ze zmianą środowiska edukacyjnego, należy upewnić się, czy potrafią oni korzystać z tych programów i czy polecenia są dla nich zrozumiałe. Jeżeli nie, to należy wobec nich zastosować inne formy sprawdzania wiedzy – odpowiedzi ustne lub prace pisemne.

Komentarz metodyczny

W metodzie odwróconej lekcji każdy z uczniów może pracować w swoim indywidualnym tempie oraz powracać do wskazanych przez nauczyciela materiałów dowolną liczbę razy. Dzięki temu metoda ta jest szczególnie użyteczna w pracy z uczniami z indywidualnymi potrzebami edukacyjnymi. Jest ona również chyba najlepszym sposobem wdrożenia do praktyki szkolnej założeń konstruktywizmu – wiedza każdego ucznia powstaje w wyniku jego aktywnego działania.

W przypadku tej konkretnej lekcji ważne jest, aby podać uczniom adres strony internetowej ZUS, a nie bezpośredni link do filmu, który jest zamieszczony na YouTube. Uczeń zainteresowany problematyką ubezpieczeń społecznych, wchodząc na stronę ZUS, może sięgnąć do innych znajdujących się tam materiałów. Gdy wejdzie bezpośrednio na YouTube, nie będzie miał takiej szansy. Ponadto na stronie ZUS podane są również informacje o olimpiadzie „Warto wiedzieć więcej o ubezpieczeniach społecznych” (w zakładce Olimpiada) i zdolni uczniowie mogą się nią zainteresować.

Podstawa programowa kształcenia ogólnego wymaga, aby uczeń dostrzegał konieczność wczesnego rozpoczęcia systematycznego oszczędzania i inwestowania środków finansowych na emeryturę. Jednak zainteresowanie tą problematyką nastolatków, których od wieku emerytalnego dzieli około 50 lat, jest niezmiernie trudne. Dlatego ważne jest sformułowanie tematu lekcji w sposób, który będzie dla nich interesujący oraz odwołanie się do ich aktualnych pasji i aktywności. Jeżeli będą chcieli je kontynuować na emeryturze, to muszą mieć zapewnione środki, które pozwolą im je sfinansować.